

PLANTERIGET

Erhvervs- Vækst- og Eksportudvalget
Udvalgssekretariatet
DK-1240 Christiansborg

Via e-mail: Signe.Bruunsgaard@ft.dk

11.01.2016

Vedrørende: Foretræde for udvalget den 14. januar 2016 (Deputation 1d):

Emne: Ekspropriation efter planlovens § 47

Eksempel: Roskilde sagen – Roskilde Kommunes ekspropriation af Roskilde Plantemiljø til fordel for Roskilde Festival

Baggrund

3 nationale meningsmålinger mellem 2007 og 2011 har alle vist, at mellem 75% -79% af Danmarks befolkning - endda på tværs af politiske skel - er imod at man kan ekspropriere fra en privat part for at give fordel til en anden privat med henblik på at den anden private part kan lave golfbaner, skydebaner, festivaler eller andet privat formål. Ekspropriation skal handle om motorveje, jernbaner og anden samfundsmæssig nødvendig infrastruktur, ikke servicearealer for en festival, teltpladser, øltelte og boldbaner.

Hvis man lavede den samme undersøgelse for kun Roskilde og omegn, ville udfaldet muligvis være med modsat fortegn.

Dette skyldes, at Roskilde Festival igennem 44 år er uddelt ca. kr. 200 mio. til velgørende formål og ca. kr. 1.000 mio. til de idræts- og hjælpeorganisationer, der tjener på Roskilde Festival under selve afviklingen. Roskilde Idræts Union omfatter således ca. 80 foreninger og ca. 30.000 personer, som alle er relateret på den ene eller anden måde ind i Roskilde Festivals fordelssystem via sig selv, børn, familie, venner og kollegaer m.m.

VisitDenmark har målt på de eksisterende aktiviteter på Dyrskuepladsen og estimeret, at publikum, frivillige og mediefolk på Roskilde Festival lægger omkring kr. 380 mio. i direkte turismeomsætning i Danmark. Festivalen er dermed afgørende for Roskildes samlede turismeøkonomi. Det er der ikke noget galt i. Man må bare ikke blive så grådig, at man kritikløst eksproprierer en virksomhed, der har været i byen siden 1878 og som indtil sagen begyndte at rulle havde 100.000 kunder om året. Det paradoksale er, at selvom Roskilde Kommune "kun" har eksproprieret jorden, har den de facto også medeksproprieret resten af virksomheden, i kraft af sagens skadevirkninger på omsætningen.

På grund af Roskilde Festivals styrke følger "almenvellet" på en usund måde den "Rige Onkel", som igennem alle årene har uddelt store summer lokalt. Omvendt mener vi, at netop et solidt værn om den private ejendomsret er en forudsætning for økonomisk vækst, frivillighed og medborgerskab.

Sagens forløb fra 2005 til nu

Resumé fra 2005-2015 af Roskildesagen hvor Byrådet i Roskilde besluttede at ekspropriere 52.300 m² af planteskolens arealer.

De vigtigste punkter er:

1. 2004. Roskilde Kommunes daværende borgmester Bjørn Dahl anmoder HUR om at udtage Roskilde Plantemiljøs arealer af råstofplanlægningen for at bane vejen for en lokalplanlægning til fordel for Roskilde Festival.
2. 2009 Roskilde Festival udarbejder rapporten ”Råstof & Festival” I rapporten fremlægger festivalen sine ønsker til udviklingen og et fremtidsscenario, visker Roskilde Plantemiljøs muligheder for at eksistere ud med et pennestrøg. Således opfordrer festivalen kommunen til at opkøbe jord, der sikrer områdets fremtid som event- og festivalområde. Rapporten konkluderer, at der må ske noget for ”at afhjælpe katastrofen”, ”Kun på den måde kan Roskilde Festivalen blive på landkortet” Rapporten blev udarbejdet af Niras A/S af den nuværende tekniske direktør i Roskilde Kommune Martin Holgaard. Han trak sig senere fra ekspropriationssagen efter Roskilde Plantemiljøs påstand om inhabilitet.
3. 2009. Kort tid efter Roskilde Festivals rapport igangsætter Roskilde Kommune arbejdet med ”Helhedsplan for Råstof- og Festivalområdet”. Helhedsplanen (og senere lokalplanen) stemmer langt hen ad vejen overens med de ønsker, som festivalen førte frem i rapporten ”Råstof & Festival”, herunder med hensyn til opfordringen til at erhverve arealer i området.
4. 2009. Roskilde Kommune var på et orienterende møde i efteråret 2009 ude med et tilbud på 200 kroner pr. kvadratmeter. Roskilde Plantemiljø afslog dette, da et tilsvarende areal kun kunne købes af kommunen til 800 kroner pr. kvadratmeter, hvis virksomheden skulle flytte til en tilsvarende størrelse grund i kommunen. Tabet ville uden nedlukningsomkostninger beløbe sig til over kr. 31 millioner.
5. 2010. Roskilde Kommunes helhedsplan har ikke noget direkte bud på, hvordan planlægningen skal finansieres, men antyder at flere skal løfte i flok, herunder at finansiering ikke mindst afhænger af samarbejdet med råstofvinduerne i området. Roskilde Kommune får 15 % i afgift af udbyttet ved råstofvindingen på kommunale ejendomme. Og med de kendte forekomster i området, ikke mindst under Dyrskuepladsen og Roskilde Plantemiljøs arealer, kan pengemaskinen sættes i gang ved Darup Idrætsanlæg (eller syd for Poppelgårdsvej), hvor økonomiudvalget i 2010 behandlede en positiv indstilling fra forvaltningen om tilladelse til ny råstofvindning med et forventet provener til kommunen på kr. 25-30 mio. kr. Og med forøgede lejeindtægter fra de skitserede flere arrangementer i Festivalområdet har kommunen en yderligere økonomisk interesse i planlægningen.
6. 2010 Roskilde Kommune og Roskilde Festival indgår en samarbejdsaftale, som forpligter Roskilde Kommune til at forfølge mål, der går så vidt som til at arbejde for konkret byudvikling. Roskilde Kommune og Roskilde Festival forpligter sig til over 3 år at skyde i alt kr. 3 millioner ind i denne samarbejdsaftale.
7. Februar 2011. Første udvalgsbehandling af Lokalplan 538, som dannede grundlag for ekspropriationen. *”Lokalplanens formål er at fastlægge områdets primære anvendelse til aktiviteter, der understøtter kultur-, idræts- og fritidsinteresser. Det gælder ikke mindst at definere omfang og udviklingsmuligheder for Dyrskuepladsen og Den urbane zone samt at sikre supplerende servicearealer med adgangs- og flugtveje til de meget pladskrævende arrangementer, der afholdes i området. Lokalplanen rummer samtidig mulighed for etablering af et udendørs idrætsanlæg og muliggør anlæg af en stibro fra Musicon over motorvejen.”*
8. 2011. 3 parts drøftelser mellem Roskilde Kommune, Roskilde Festival og DSV Nymølle om ny rækkefølge for råstofvindning. DSV tilbyder forudbetaling af kr. 10 mio i råstofafgift og Roskilde Festival tilbyder at finansiere boldbaner, hvis enderne kan mødes. Roskilde Plantemiljø er ikke inviteret til disse forhandlinger.

PLANTERIGET

9. 3. Roskilde Kommune hyrede dyre Advokater til at fortsætte byggeriet af plantemandens "ligkiste", som jeg skal puttes i en skønne dag. Budget: Sikkert adskillige millioner.
10. 2011. Lokalplanen vedtages.
11. Oktober 2011 Åstedsforretning. Se: <https://www.youtube.com/watch?v=FuPscGcergU>
12. Forår 2012. Ekspropriationen vedtages i Roskilde Byråd.
13. Ugen efter ekspropriationen offentliggjorde Roskilde Festival en gave til Roskilde Kommune på kr. 7,5 mio. til etablering af 2 kunststofgræs fodboldbaner - tilsyneladende som TAK for hjælpen med ekspropriationen.
14. Forår 2012. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet.
15. Marts 2012. Spindoktor Michael Ulvemann hyres til at fremstille Borgmester, Kommunaldirektør og Kommune i et bedre lys end mig i de følgende 12 måneder. Budget kr. 450.000. Kommunaldirektøren udtaler: *"Det er fordi, plantemanden ikke lægger sig fladt ned"*
16. April 2013. Natur- og Miljøklagenævnet afgør klagesagen til kommunens fordel med stemmerne 6 mod 4. En markant dissens. Men oplyser ikke sagen korrekt og fyldestgørende. Ejer får trods mange breve ingen dialog overhovedet med NMKN.
17. Oktober 2013. Roskilde Plantemiljø stævner NMKN. 8. Vi har forsøgt at få sagen om ekspropriation flyttet fra Retten i Roskilde til først Landsretten og så EU-Domstolen i Luxembourg, men den tabte vi den 19. januar 2015, fordi KammerAdvokaten kan bruge uanede mængder tid på at køre sådan en sag og forelagde i Byretten over 800 sider om EU Ret. Og det lykkedes ham at forvirre og fordreje sagen overfor de 3 Byretsdommere i Roskilde, så sagen faldt ud, så vi tabte den uden at få et ben til jorden.
18. Marts 2014. Taksationsforretning. Taksationskommissionen fastsætter erstatningen til kr. 941.000 for 52.300 m2. Der er bl.a. ikke taget højde for, at der ligger for over kr 120 mio råstoffer i undergrunden med en nettoværdi på ikke under kr 17 mio til ejer. Der er desuden ikke taget hensyn til værdi af veje, hegn, bygninger, installationer, træer, græsarealer, beliggenhed, herlighedsværdi, negativ effekt på Havencenteret / Planteskolen / Restejendommen m.m.. Prisen blev sat til kr 18,00 pr m2.
19. December 2014. Overtaksationskommissionens sag skal så i gang, men den har i hele 2014 og indtil nu i 2016 ikke kunnet finde en sekretær til opgaven ! Så den får bare lov at henligge i Klageinstansen, trods rykkere. Ikke rart for ens retsbevidsthed og ens retssikkerhed. Den sag slutter vel i Byretten og sidst i Østre Landsret om et antal år.
20. 2013. Så fik vi en regning på kr 350.000 fra Roskilde Kommune i lejeopkrævning fordi vores klagesag forsinkede dem og derfor mente de sig berettiget til at opkræve leje af mig i klageperioden, og indtil de selv havde fået fuld kontrol over jorden. Den sag har vi tvistet og krævet Domstolmæssig afgørelse på. Alligevel modregner Roskilde Kommune når vi skal have moms retur etc..og de skriver rentekrav på. Selvtægt af værste grad. Sagen er ikke afsluttet.

Retssagen

Nu står hovedsagen i ekspropriationen så for døren og vi har stærke argumenter, som styrker vores tro på at vi kan vinde jorden tilbage, når sagen bliver forklaret rigtigt. NMKN var sjuskede i deres sagsbehandling. Det er en væsentlig principiel svaghed i sig selv og ved hele ekspropriationssystemet. Den sag burde for længst have gået om.

Hovedsagen i ekspropriationen handler om følgende:

PLANTERIGET

A. Man kan ikke ekspropriere, hvis ejeren kan selvrealisere det samme formål. Roskilde Kommune har blot fejlet mig til side som ikke velegnet til dette formål, til trods for at jeg har gjort det siden 1997.

B. Man kan ikke ekspropriere, hvis det ikke er nødvendigt, dvs., hvis der var gode alternative arealer at anvende og dem er der mindst 2 af. Det ene 10 m væk og det andet 150 m væk.

C. Er Almenvellets interesser en festival-uge om året eller er det en jernbane, havn, motorvej eller lignende vigtig placering af et anvendelsesformål. Nej, det er yderst flytbart og har været det i alle 43 år.

D. Var det virkelig nødvendigt at ekspropriere en gammel anerkendt virksomhed der har ligget der siden år 1878, havde over 100.000 årlige kundeBesøg og 35 ansatte. Nu er den lukket på grund af ekspropriationen.

Konklusion på vores erfaringer med sagen

Ekspropriation kan iht. Grundlovens § 73 kun ske mod fuldstændig erstatning.

Hvis der er nogen, som undrer sig over at der ikke findes særligt meget Domspraksis inden for dette felt, skyldes det alene, at borgerne køres trætte, ikke mindst af lange sagsbehandlingstider hos alle involverede myndigheder. Et er, at man kan ekspropriere til snart sagt hvad som helst, som et tilfældigt byråd måtte finde opportunt. Den uddelegering i 1992 fra Folketingets magtcentrum til Byrådene har aldrig været hensigten med indholdet i Grundloven.

Det er i sig selv mere end slemt nok.

Noget andet er, at der ikke er nogle processuelle rammer, der sikrer, at sagerne behandles ordentligt, professionelt og rettidigt. Man vælger jo ikke selv at blive omfattet af en ekspropriationssag. Det er helt skævt. I mange tilfælde optræder samfundet så opslidende på borgerne og virksomheder, der tager kampen op, at de til sidst må give op på grund af manglende ressourcer. Jeg har allerede brugt over kr 5 mill på at forsvare mine Grundlovssikrede Rettigheder.

Med venlig hilsen
Keld Bjergegaard
Direktør / Ejer
Roskilde Plantemiljø A/S
www.planteriget.dk
kb@planteriget.dk
Tel.: 2122 6060

Post: Keld Bjergegaard
Taarbæk Strandvej 53e
2930 Klampenborg